

ת"פ 600/11/16 - מדינת ישראל נגד ודים קוסטנקו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
תפ"ק 600-11-16 מדינת ישראל נ' קוסטנקו

לפני כב' השופטת נעה תבור, סגנית הנשיא
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד מורן דן
נגד

הנאשם ודים קוסטנקו
ע"י ב"כ עו"ד ירון דניאל

גזר דין

הכרעת הדין והשתלשלות ההליכים לאחריה

1. הנאשם, יליד 1969, הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של החזקת סכין שלא כדין, לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977. בהכרעת הדין שניתנה ביום 01.05.18, קבעתי כי בתאריך 30.01.14 סמוך לאחר חצות הלילה, בשדרות ירושלים בתל אביב, החזיק הנאשם את הסכין **ת/6** ושתי עוברות אורח הבחינו בכך. אחת מהן שמעה את הנאשם צועק "יהודים מסריחים" וראתה אותו מכה עמוד באמצעות סכין והשניה ראתה אותו אווז בסכין כשידו מוטה כלפי מטה והוא מנדנד את הסכין. שתי עוברות האורח נבהלו מאוד ממעשיו של הנאשם, רצו בבהלה לחנות סמוכה, הסתגרו בה והזעיקו את המשטרה שהגיעה למקום תוך זמן קצר ועצרה את הנאשם כשהסכין נמצא סמוך אליו. ברקע לדברים, שתיית אלכוהול מופרזת.
2. בשים לב לעמדתה העונשית של התביעה, שעתרה ל-6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות(פרוטוקול מיום 1.5.1018), וחרף הצהרת הנאשם שאין בכוונתו לבצע עבודות שירות, הופנה הנאשם מיד לאחר שימוע הכרעת הדין לממונה לבדיקת התאמה. בתאריך 31.05.18 הודיע הממונה כי הנאשם לא התייצב לראיון.
3. בדיון שנערך בתאריך 11.6.18 נעשה ניסיון לגייס את הנאשם לטיפול בבעיית השתייה המופרזת. הנאשם הצהיר כי בכוונתו לאזור כוחות וללכת בנתיב זה פעם נוספת, לאחר שני ניסיונות גמילה קודמים. על מנת לבדוק התגייסות ראשונית מצד הנאשם להליך טיפולי נדחו הטיעונים לעונש דחיה קצרה.
4. לדיון שהתקיים בתאריך 10.07.18 התייצבה בת זוגו של הנאשם והודיעה על שהותו באשפוזית. לאחר שנעשה מעשה אקטיבי בכיוון הגמילה, הפניתי עניינו של הנאשם לשירות המבחן לעריכת תסקיר ולבחינת אפשרות שילובו בתוכנית טיפולית מתאימה.
5. בתסקיר מיום 04.11.18 התייחס שירות המבחן למכלול נסיבות חיי הנאשם. מדובר באדם שהיה אז כבן 48, אב לשני ילדים משתי מערכות נישואין, עלה ארצה בשנת 1999 והשתלב מבחינת שפה ותעסוקה. שירות המבחן

התייחס בהרחבה להתמכרותו רבת השנים של הנאשם לאלכוהול החל מגיל 20. כן התייחס להיכרות קודמת עם הנאשם במסגרת הליכים קודמים משנת 2008. לחובת הנאשם שלוש הרשעות קודמות בין השנים 2007-2009 בגין עבירות אלימות כלפי אשתו השניה אותן ביצע על רקע התמכרות לאלכוהול. בשנת 2008 לא שיתף פעולה עם שירות המבחן וצוין כי ניהל אורח חיים תלתי באלכוהול. הנאשם שוחרר ממאסר וכעבור שלושה חודשים חזר וביצע עבירת אלימות נוספת כלפי בת זוגו בהיותו בגילופין. בעקבות תיק זה נגזרו עליו בשנת 2009 עשרים ואחד חודשי מאסר. במסגרת מאסרו שולב בהליך טיפולי להתמכרויות ולאחר שחרורו המשיך טיפול במסגרת רש"א בקהילת "אילנות". בסיום הטיפול שנמשך כשנה שב לצורך אלכוהול באופן יומיומי עד שנת 2014, שנת ביצוע העבירה בה הורשע בתיק זה. בשנה זו חזר לדבריו לטיפול בקהילת אילנות שסייע לו להצליח לשמור על ניקיון מאלכוהול עד שנת 2018. לדבריו בתקופה זו שב לצורך אלכוהול בתדירות יומיומית בשל תחושות יאוש ואכזבה בעקבות ההליך השיפוטי שהתנהל נגדו. בהתייחסותו לביצוע העבירה התקשה הנאשם לקבל אחריות. לדבריו באותו ערב צרך כמות מופרזת של אלכוהול אולם שלל שימוש בסכין. שירות המבחן דיווח כי בחודשים יולי ואוקטובר 2018 נכנס הנאשם מיוזמתו לטיפול באישפוזית. באותה עת התרשם שירות המבחן מנזקקות טיפוליות ומשכך הציע לנאשם להשתלב בהליך טיפולי מעמיק בבעיית ההתמכרות במסגרת עמותת אפשר אולם הנאשם שלל נזקקות טיפוליות ושירות המבחן לא בא בהמלצה בעניינו.

6. **התסקירים המשלימים והניסין לשלב את הנאשם בבית משפט קהילתי** - בדיון שהתקיים לפני ביום 08.11.18 לאחר שהנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי מעמיק, נדחו הטענות לעונש לצורך קבלת תסקיר משלים. תסקיר זה התקבל ביום 03.03.19 ובו דיווח שירות המבחן כי הנאשם שולב בטיפול בעמותת אפשר, שיתף פעולה וגילה נכונות לטיפול. הואיל והנאשם נמצא בראשית הליך טיפולי הדיון נדחה לקבלת תסקיר משלים. בתסקיר משלים מיום 29.05.19 דיווח שירות המבחן על נסיגה במצבו של הנאשם אשר שב לצורך אלכוהול וניתק קשר עם שירות המבחן וגורמי הטיפול. ביום 20.05.19 פנה הנאשם לקבלת סיוע מהגורמים הטיפולים ושולב בהליך טיפולי בקריית שלמה. בנסיבות אלה שוב המליץ שירות המבחן לדחות את הדיון בעניינו. לדיון שנקבע לפני ביום 06.06.19 הנאשם לא התייצב בשל היותו באשפוזית בקריית שלמה ובסיום הדיון ובשים לב למכלול נסיבותיו של הנאשם, התבקש שירות המבחן לבחון התאמתו לבית משפט קהילתי. בסופו של יום הנאשם נמצא מתאים והתיק הועבר להליך של בית משפט קהילתי.

7. למרבה הצער, ההליך בבית המשפט הקהילתי לא צלח הואיל והנאשם לא הצליח לגייס כוחות להעמיק בהליך הטיפולי ואף חזר לצורך אלכוהול. בנסיבות אלה, הוחזר התיק לשמיעת טענות לעונש לפני ביום 30.01.20.

טיעוני הצדדים וחוות דעת ממונה עדכנית

8. **ב"כ המאשימה** התייחסה בטיעוניה לעונש לצורך להגן על שלום הציבור ועל שלוות נפשו. כן התייחסה לקו הדק המפריד בין האירוע בו הורשע הנאשם לבין פגיעה בחיי אדם, בעיקר כאשר ברקע לדברים צריכת אלכוהול מופרזת. המאשימה התייחסה לפוטנציאל הנזק ולפחד שאחז במתלוננות במציאות. ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה של בית המשפט העליון שם נקבע מתחם ענישה שבין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל. בעניינו של הנאשם הדגישה התובעת את העובדה שהנאשם לא ניצל את ההזדמנויות השיקומית הרבות שניתנו לו לאורך ההליך ושירות המבחן אף דיווח על כך שחזר לצורך אלכוהול. מבלי שהתייחסה לשינוי בעמדה העונשית שהוצגה מיד לאחר שימוע הכרעת הדין כאמור בסעיף 2 לעיל ביקשה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם 8 חודשי מאסר

ומאסר מותנה.

9. **ב"כ הנאשם** התייחס בפתח טיעוניו לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה - 6 שנים והדגיש כי למרות הזמן הרב שחלף, הנאשם לא הסתבך בפלילים ולא הוגשו נגדו כתבי אישום נוספים. הסנגור התייחס בהרחבה לניסיונות הגמילה ולהליכים הטיפוליים שעבר הנאשם ולמאמציו לנהל אורח חיים נורמטיבי ומתפקד לצד ההתמכרות ולשם כך הגיש את המסמכים ס/1. כיום הנאשם מתגורר בהוסטל של מר דוד אגייב ועובד לפרנסתו במקצוע שאותו רכש - עיבוד שבבי מחשב. על מנת שלא לפגוע בהישג הטיפולי המסוים שהפיק הנאשם מההליך ביקש הסנגור להסתפק בענישה צופה פני עתיד. לטענת ההגנה עונש מאסר ולו בעבודות שירות יפגע ביכולתו של הנאשם להשתקם. לביסוס עתירתו העונשית הפנה לפסיקה.

10. **הנאשם** הדגיש בדבריו כי לא הצליח להתמודד עם דרישות בית המשפט הקהילתי לנוכח החובות הכספיים שהוא חב בהם. לדבריו מאז ביצוע העבירה בשנת 2014 השתדל לנהל חיים נורמטיביים ולהימנע מצריכת אלכוהול.

11. **קודם למתן** גזר הדין הפניתי את הנאשם פעם נוספת לממונה על עבודות השירות. חוות דעת מיום 24.02.20 העלתה כי הממונה מצא את הנאשם כשיר לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

מתחם העונש ההולם

12. **הערכים המוגנים** - בית משפט העליון עמד לא אחת על הצורך להוקיע שימוש בסכנים ועל החומרה הגלומה במה שמכונה "תת-תרבות הסכין". תכלית האיסור על החזקת סכין היא הרצון להפחית סיכון להסלמת אירועי אלימות והחמרה בתוצאותיהם אם כבר התחוללו. ידוע היטב מה רב הסיכון כי אירוע אלימות מינורי עלול להסתיים בתוצאות קטלניות אך משום שאחד הניצים נשא סכין בכליו.

13. **נסיבות ביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערכים המוגנים** - במקרה דנן, הנסיבות חמורות למדי. בטבורה של עיר, בשעת חצות בעת שהנאשם שיכור אחז בסכין מתקבע בעל להב גדול ולאחר שעשה בסכין שימוש בלתי שגרתי בכך שהכה בו על עמוד, זרע בהלה בלבן של עוברות אורח. התנהגות מסוג זה מלמדת כי האוחז בסכין אינו צפוי ולא ניתן לחזות איזה שימוש נוסף עלול הוא לעשות באמצעות הסכין שבידו. נתתי דעתי לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה בנסיבות בהן בוצעה בהיות הנאשם בגילופין. אני קובעת שבמקרה שבפני מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא **בינונית**.

14. **מדיניות הענישה בעבירה של החזקת סכין שלא כדין** - הענישה בגין העבירה משתנה והיא תלויה בעיקר בסוג הסכין, בשעת ההחזקה, במקריות ההחזקה ובמיקום הן של ביצוע העבירה והן של החזקת הסכין. רקע של שימוש באלכוהול אף הוא מרכיב בעל משמעות. עיון בפסיקה מעלה כי הענישה מגוונת החל ממאסר מותנה וקנס עם או בלי צו של"צ ועד עונש מאסר שבמרבית המקרים ניתן לרצות בעבודות שירות ראו למשל פסקי הדין רע"פ 9400/08 **מועטי נ' מדינת ישראל** (20.11.08), רע"פ 1490/12 **אבו גוש נ' מדינת ישראל** (2012), רע"פ 2609/12 **חלבי נ' מדינת ישראל** (2012), רע"פ 4200/12 **אבו זניד נ' מדינת ישראל** (27.06.12), רע"פ (מחוזי- חיפה) 8267-08-11 **סואעד נ' מדינת ישראל** (07.09.11) עפ"ג (מחוזי ת"א) 22408-03-13, **סנאיה נ' מדינת ישראל**, פסק דין שניתן ביום 22.05.13, עפ"ג (מחוזי - ירושלים) 42613-01-16 **אברהים נ' מדינת ישראל** (06.06.16), עפ"ג (חי) 47321-07-14, **אבשלומוב (אסיר) נ' מדינת ישראל** (30.10.14) -

שם זה אישר בית משפט המחוזי את מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא להחזקת סכין שהוא בין מאסר מותנה ועד 8 חודשי מאסר, ת"פ (שלום -קרית שמונה) 6175-01-17 **מדינת ישראל נ' רבאח** (17.10.17).

15. בענין רע"פ 5127/09 **יפקח נ' מדינת ישראל** [19.07.09] דן בית המשפט באירוע שנסבותיו דומות למקרה שלפני. שם הורשע הנאשם ע"י בית משפט השלום בעבירה של החזקת סכין למטרה לא כשרה והפרעה לשוטרי במילוי תפקידו. בעקבות ויכוח בינו לבין אחר, בעת שהיה בגילופין, החזיק הנאשם בסכין שאורך להבה כ- 23 ס"מ ומשהבחינו בו מאבטחים ושוטרים, נמלט מבלי להרפות מן הסכין. המבקש נדון לחמישה חודשי מאסר מאחורי סורג וברח וכן למאסר על תנאי. ערעור שהגיש המבקש לבית המשפט המחוזי ובקשתו של הנאשם לאפשר לו לרצות את המאסר בדרך של עבודות שירות נדחו ובית המשפט פסק באלו המילים:

"ברור הוא שהעבירות בהן הורשע המערער ובמיוחד בנסיבות שבהן בוצעו עבירות אלה, דהיינו, שעה 04:00 לפנות בוקר, כשהמערער בגילופין בסמוך למועדון לילה - הינן עבירות חמורות, כאשר ניתן בקלות רבה לתאר את האפשרות של הסלמה שעלולה להביא חלילה לידי שימוש בסכין וגרימת נזק של ממש לזולת".

בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה.

16. שקלתי העובדה שלא מדובר במעשה מתוחכם או מתוכנן וכן העובדה שבסופו של דבר לא נגרם נזק פיזי אלא בהלה בלבד. כן שקלתי היותו של הנאשם תחת השפעת אלכוהול. אני קובעת **שמתחם העונש ההולם** בגין האירוע מושא האישום נע בין **מאסר מותנה ועד 8 חודשי מאסר בפועל וכן ענישה נלווית**.

העונש המתאים לנאשם

17. בקביעת העונש המתאים לנאשם שקלתי את מכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ובעיקר חלופי הזמן משנת 2014 אז בוצעה העבירה. עם זאת, לא מדובר במחדל של המאשימה שכן כתב האישום נמחק וחודש שוב לאחר שהנאשם אותר. באותה עת היה הנאשם חסר בית ועל כן לא בקלות אותר. לאורך ההליך המשפטי הנאשם לא קיבל על עצמו אחריות ולא הביע כל חרטה או תובנה לפסול במעשיו ושב ופנה ללכת בנתיב השתייה המופרזת וזאת חרף מאמצים רבים והזדמנויות רבות שניתנו לו לשם כך כמפורט לעיל.

18. תיק זה אינו מתאים לסיום בדרך של ענישה צופה פני עתיד. לא המעשה ולא העושה נמצאים בתחתית מתחם הענישה. לנאשם 3 הרשעות קודמות, ישנות מאד, אך בשלושתן שילוב של אלימות ואלכוהול. הנאשם לא קיבל על עצמו אחריות לביצוע העבירה הנוכחית, שאף היא אף היא מצביעה על פוטנציאל פגיעה ועל סיכון. שכן בשל האלכוהול הנאשם אינו מפעיל שיקול דעת והתוצאות עלולות להיות חמורות לרבות פגיעה בשלום עוברי אורח תמימים.

19. לצד החומרה, יש ליתן משקל משמעותי לקולה לכך שבשנים הרבות שחלפו מאז ביצוע העבירה לא שב הנאשם להסתבך בפלילים ואף יותר מכך, ניסה פעם אחד פעם להשתלב בהליכים טיפוליים. למרבה הצער לא מצא די כוחות להתמיד בנתיב זה ובינתיים ההליך הטיפולי לא נחל הצלחה. שקלתי הפגיעה בנאשם בביצוע עבודות שירות בשל העובדה שבתקופה זו יקשה עליו יותר לעבוד ולאור החשיבות הרבה בשמירה על אורח חיים מתפקד. מכלול הנתונים אינו מאפשר למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחם הענישה אך נסיבותיו

האישיות יביאו למיתון משך תקופת המאסר וריצויו בדרך של עבודות שירות.

סוף דבר - אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

20. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **3 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות.** הנאשם יבצע את עבודות השירות במרכז קשת-שור ברחוב פרופסור שור 40 חולון, וזאת במשך חמישה ימים בשבוע על פי טווח השעות הקבוע בחוק העונשין. בערבי חג וחזה"מ יועסק כנהוג במקום העבודה, וגם אם לא עובד באותו יום, בין אם מסיבותיו ובין אם משום שהמקום סגור, יחויב ביום עבודה מלא. מועד תחילת עבודות שירות הינו ביום **20.05.20** מפקח אחראי: רס"ב צ'יקו בני טלפון נייד: 0506095444.

על הנאשם להתייצב לפני מפקח על עבודות השירות לצורך קליטה והצבה בתאריך תחילת העבודה, בשעה 08:00, במפקדת מחוז מרכז, יחידת עבודות שירות, ת"ד 81, רמלה.

אני מודיעה לנאשם כי עליו להודיע לממונה על כל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו, וכן עליו לעמוד בתנאי הפיקוח, שכן אי מילוי עבודות השירות על פי הנחיות המפקח, עלול להביא להפסקתן ולכליאה במתקן כליאה.

ב. **4 חודשי מאסר על תנאי** והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מהיום לא יעבור עבירה בה הורשע.

ניתן צו כללי למוצגים לפי שיקול דעת קצין המשטרה. המוצגים יחולטו/יושמדו/יושבו לבעליהם עפ"י החלטת קצין משטרה.

ככל שהופקד פיקדון בתיק או בתיק המעצרים הקשור לתיק זה ובהעדר מניעה על פי דין, יוחזר הפיקדון למפקיד או לידי מי מטעמו עפ"י יפוי כוח.

זכות ערעור לביהמ"ש המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ט' אדר תש"פ, 05 מרץ 2020, במעמד הצדדים.